

Tesalonaika Egali Ripili Agale

Tesalonaika-re Mesadonia-na su robo ru-para aaya. Pol-me Filipai giyomare Tesalonaika su-para puma lotu ada marekaasa (Aposel 17:1-9). Pare Juda alinumi adisimi rabu enaali adaapumi Pol-na agale raluma Kristen opisimi rabu nimumi Pol koe kone suma Tesalonaika magiyaasimi. Werepe Pol mo Korin su-para puma pirisa rabu nipuna kogono yago Timoti ipuma mo Tesalonaika su-para piri Kristen enaalina remaa puma lakalisa.

Pol-me Timoti-na agale pagoma go pepare Tesalonaika enaalina kone rulae puri mapalaalo Pol-para Silas-para Timoti-repaame lisimi. Makuuae Mudu enaali adaapumiri go pepare Pol-na ririnane lu pepa kone wimi. Go pepa-parare Pol-me Tesalonaika su-para pimi enaalina kone rulae elepara epe-ae laapo madaa raaname komisa.

Go Kristen-repaamere Keriso wala ake puma epalia pe lo namakuaasimi. Yesu abi na-epena loma komisimide enaalina page epe piramala pope su mealimi palo makuaalalo pirisimi. Yesu aa-rabo epalia palo page makuaalalo pirisimi. Pol-me nimuna agaleme agale abuloma gu-rupa lisa: Nimi epe ae raitalepape lisa. Go puma nimi yarare puma Yesu epalia yapi surubalepaape lisa.

Robonu gu-rupa adamina:

Epe-rupa pitaapape agale (1.1-4)

Kone rulae gu-rupa ena agale (1.5-3.13)

Go napi pape agale (4.1-12)
 Keriso wala epalia rabu kone rulae enaalinu
     epa mealia (4.13-5.11)
 Gote-me nimi raba mealia-le epe-rupa pira-
     palepe (5.12-28)

Pol-me Tesalonaika pepa egali luma rapasa

¹ Ni Pol-para Sailas-para Timoti-para naame go pepare mo Tesalonaika Yesuna ruru enaali nimimi adaliminalo lu rapaatema. Nimi aapa Gote-para Mudu Ali Yesu Keriso laapo raapu piri enaalinuri Gote-na epe raba meape kone-para kuma pi kone laapo mealima.

Tesalonaika enaalinumi kone rulaoma pirisimi

² Koro yaalore naame beten lema rabu nimina bi loma nimi madaa lema. ³ Gore naame naana aapa Gote-para beten lema rabu nimimi kone rulaoma pora raleme-daa makuaaema. Go puma nimimi enaalinu madaa ranaame komoma naana Mudu Ali Yesu Keriso puri paloma adoba pimi. ⁴ Gore ame balinu-ya, nimiri Gote-me ranaame komoma nimi Yesu raapu mapiraasa-daa naame abala makuaaema.

⁵ Naame go Epe Agale nimi piri mea ipisimare go Epe Agale madaa kone waru rulaoma mea ipisima. Go puma naame lagisima rabu pa agaleme nalisima pare puri-para Holi Spirit laapo raapu mea lagiamade. Go rabu nimi piri-para ipuma nimi raba mula ipisima. Go kone raayore nimimi abala makuaaeme.

⁶ Go rabu nimimi naana pora-para Mudu Ali-na pora laapo-para raleme. Go puma nimimi Gote-na agale pagoma kedaa adaapu rilisimi. Go pirisimi pare Holi Spirit-mi nimi raana makomasa-pulu nimimi Epe Agale madaa wala pedo peme. ⁷ Go pirisimi rabu Masedonia su-para piri kone rulae enaali-para Akaia su-para piri kone rulae enaali raayome nimina epe pora adisimi. ⁸ Go adisimi rabu nimimi Mudu Ali-na Epe Agale waru pagoma enaalinumi su meda-para lamoyala Griki su-para lamoyala puma su raayo-para pago kritisimi. Go puma Masedonia Akaia su lapo-para piri enaalinumi pagenalo su raayo-parare nimi Gote-na agale madaa kone rulaoma pagisimi. Go pea-le naame wala nimi lagiape agalere meda nalema. ⁹ Apo enaalinumi nimina kone madaa agale go-rupa leme. Abalade naame nimi piri-para ipisima raburi naa epe-rupa surubuma makirae remonu giyasimi-daa remaa leme. Go puma nimi kone pereke a yoma Gote madaa kone rulaoma ade abuna pirape Gote nipuna kogono pisimina leme. ¹⁰ Go page nimimi Gote-na Simi so yaa giyoma wala go su kamaa epaliade yapi di madaa adoba pimi lo go remaa leme. Go Naakiri nippu abalade komisa pare Gote-me nippu wala marekaasa. Go pisa-pulu werepe Gote-me koe rono pagape kone mea katea di rabu Yesumi naa epe-rupa surubea-pulu Gote-me naa koe-rupa na-abutea.

2

Tesalonaika su-para Pol-na pisa kogono

¹ Gore nana ame balinu-ya, abalade naa nimi piri-para ipisima rabu naana kogono epe-rupa pisima-pulu enaali adaapu kone rulasimi. Go remaare nimi makuaaeme. ² Abalade naa Tesa-lonaika su naipisima rabu mo Filipai su-parare kedaa waru rilisima. Go page naa-para ero lisimi-daa nimimi abala pagisimi. Go pirisimi pare Gote-me naana lo robaa-para nipuna puri mapalaasa-pulu Epe Agale lagisimade. Go pisima rabu lore Mudu enaali adaapumi kedaa gisimi. ³ Naame agale nimi lagelemare gore naame koe kone nasu lo robaa-para koe koneme makirae agale natema. ⁴ Dia, pare Gote-me naa laguaaya-rupare laketema. Gore nipumi naa nipuna Epe Agale enaalinu-para lakelamonolo kogono gisa. Go pisa-pulu naame puri paloma laketema. Go pemare alinumi naana kogono kepaame komape kone winalo napema. Dia, pare Gote-me go kogono raana komenalo pema. Go pemare Gote nipumi naana pu robaa-para ado rekele muma rumaaya. ⁵ Gore naame agale la moy-aalisima rabu naame nimi komeleme pi agale nalagisimi-daa adisimi. Naame go kogono pisimare gore naame epame komape kone suma kogono napisima. Koro dia yapare gore Gote-me page adea. ⁶ Naame go kogonore nimimi page pa enaali radonu page naana bi minasaal-iminalo napisima. ⁷ Go kogono pisima rabu naare Keriso-na aposel kogono alinu piruma naa adaa bi mulalo napisima. Dia, yapare nimi komea-para pirisima raburi naame ora epe kone suma nimi raba mulalo pirisima. Go yapare enanumi nimuna nogo naakinu pawa surubalemede-rupa

kogono pisima. ⁸ Naame nimi madaa ranaa komo ora raaname komelema-pulu naame nimi raapu piruma Gote-na Epe Agale talo pisima. Go puma nimi raba mulalore nimumi naa lu makomala pisimi yaalore naame kone adaapu nasula pisima. Nimiri ora naana epe adami enaalinu yaa-pulu go kone suma kogono pisima.

⁹ Gore naana radaa pi kogonore ame balinuya, nimimi abala ademe. Naame Gote-na Epe Agale mogelisima rabu nimi lagulalore puri waru paloma pisima. Gore naame nimina eda elenu gi-aliminalo napisima pare ade abuna naame kimi kogono pisima.

¹⁰ Gore nimimi page Gote-me page naana pora waru adisimi. Nimi kone rulae enaalinumiri naame kone ora epe-ai suma redepo le-rupa pisimi-pulu nimimi koeyae na-adisimi. ¹¹ Gore aaraa medame nipuna nogo naakinu-para epe alinu pade-rupare gore naame page nimi-para pisima. Go puma komea komea lo epe-rupa pema-daa ademe. ¹² Naame nimina lo robaa-para puri page kuma pi kone page gialema. Naamere ora Gote-na kone muma pora go-rupa pamuaminalo pisima. Go puma Gote-me nimi madaa pedo pinalo pora pamualepape lo lakelema. Gore Gote-me nimi nipuna epe puri muma nipuna Surube su-para paliminalo mapiraaya.

Juda amenumi kedaa rilisimi-rupa nimimi page rialepape

¹³ Go ele madaare naame Gote-para ora pili lema. Abalade naame Gote-na agale nimi lagisima rabu nimimi pa enaalinuna agale-rupa

napagesimide. Dia, pare nimimi ora Gote-na agale pagisimide. Gore nimimi Gote madaa kone rulaeme rabu go agaleme nimina lo robaa-para puri mapalaaya. ¹⁴ Naa amenu, nimiri Gote-na lotu adanu-para kiritape enaali so Judia adaa su-para pirisimi piale pimi. Nimu Yesu Keriso madaa kone rulasimi-pulu gore nimu Gote-na ruru enaali piru aaeme. Gore mo Judia su-para piruma Yesu Keriso madaa kone rulaeme enaalinumi kedaa go-rupa rilisimi. ¹⁵ Juda alinumi Mudu Ali Yesu-para Gote-na agale lakale alinu-para lu makomasimi rabu naa page kedaa gisimi. Go alinuri Gote giyoma ora enaali raayo-para yada lore ali aulaeme. ¹⁶ Gore naame pa ruru radonu-para epe agale laketa pisima. Go pisa pare nimumi epe agale pagoma kone rubula pirisimi pare Juda alinumi epe agale mogeape pora rugulisimi. Go pisimi-pulu nimuna koe kedaa meape elere mea rubitaboma pupitagi pa neme. Go peme pare Gote nipuna rono pagape agalere nimu madaa abala epa wia.

Pol-me Tesalonaika enaalinu adoma raana komisa

¹⁷ Gore ame balinu-ya, naa abala nimi raapu pirisliimade pare Juda alinumi naa ralisimi. Go rabu naa ogeasi nimi raapu rugula lapaoma pima. Gore ora naana leme nimi na-adema pare naana konere ora nimi raapu winaloma pima. Go rabu naame nimi adola epape pora asa pima. Nimi ora adawe kone suma naana pu robaa-para ora kolisa. ¹⁸ Go paa-daa naame nimi adola epalima kone wisima. Niri Pol koro adola

epaawe kone suma pora asapisua pare Satan-me naana pora rabulisa. ¹⁹ WEREPE naana Mudu Ali Yesu wala epaliade yapi di raburi naa nipuna le agaa madaa rekoma temana naa ele mealima ya? Go rabu naame ele madaa raaname komalima ya? Go puma naame pa giape elere ali agale adaapu loma mealima ya? Gore nimi madaa lema. ²⁰ Gore nimi madaare naa ranaa komo pima.

3

Pol-me Timoti-ri nimi puri mapalaainalo penaalis

¹ Naame nimiadolalo pirisimade rabu SAILAS saa laapo ATENS su-para pua piralepa kone suma Timoti mea rapaasipa. ² Go-para pirisipa rabu saame Timoti nimina kone rulaere puri mapalaainalo mea rapaasipa. Gore nipuri naana ame piruma GOTE-na kogono saa raapu puma KERISO-na EPE Agale lakale ali yaade. ³ Gore nimi medaloma go kedaa riaoma pumare koau nawaalaliminalo Timoti maa rapaasima. Gore GOTE-me naa go kedaa riamonalo abala mapiraasa-daa makuaaema. ⁴ Gore abalade naa nimi raapu pirisima rabu naame radaa nalima lo lagisima. Gore komea lagisimade-rupare abi nimimi adaleme. ⁵ Go pea-pulu neme nimi pa adoba pirano kone nawisua. Dia, neme Timoti nimina kone rulaere adenalo mea rapaasua. Gore SATAN-me nimi malopaaoma naana kogono makoyaalalo pisa-daa Timoti maa rapaasua.

Timoti-mi epe agale lakalisa rabu Pol-me raana komisa

⁶ Go pisua pare abi Timoti-mi nimi giyoma epaade. Go pumare nipumi naa-para epe remaa epa lagiade. Nipumi nimina ranaa komape kone-para kone rulae-para lagiade. Gore nipumi gorupa lagia: Ade abuna nimimi naa madaa kone suma naaadolalo peme lagia. Gore naame nimiadolalo pema-rupa peme. ⁷ Gore nana ame balinu-ya, naame go remaa rapaaema rabu nimimi kone waru rulaeme-pulu nimimi naana robaa go peme-aimi puri mapalaemee. Go peale nimi re-para koe kedaa epalia rabu page radaa nepe rabu page puri mu pirualepape. ⁸ Gore nimimi Mudu Ali raapu puri waru paloma piruaaeme-rupa naa raapu page ora epe-rupa pirualepape. ⁹ Gore abi naame nimi madaa Gote-para ora pili tyama. Gore naame nimi madaa Gote-na le agaana raana komalima rabu ade abuna ora pili lema. ¹⁰ Gore naare paame page ribaa page nimina le agaa ora adalima kone suma Gote-para ade abuna agale mu aaema. Gore nimina kone rulae ogesi-daa dia yaaliare naame nimi raba mulalo epalima.

Pol-me Gote-para nimu piri-para maa penaalo beten lisa

¹¹ Naana konere naana Aapa Gote-para naana Mudu Ali Yesu-para nipumi naare nimi piri-para epomonolo pora mea waatea. ¹² Naana konere Mudu Alimi nimina pedo puma raana komape ele ma-adaa yaalia. Go puma nimimi mo ame

balinu-para enaali raayo-para page go kone madaa yaa-mama palimina. Go pumare naame nimi madaa ranaa komalima-rupa piralepape. ¹³ Naana konere Gote-me nimina pu robaa-para puri gialia. Go puma werepere naana Mudu Ali Yesu wala epalia raburi kone rulae enaaline page nippu raapu piruma nipumi nimi ma-epeaalia. Go puma naana Aapa Gote-na le agaana nimi yala napoteme.

4

Epe pora pamuaema rabu Gote-me raana komea

¹ Gore nana ame balinu-ya, abiri naame nimi mogeasima-rupare Gote-na pora raitalepape. Naame puri paloma Mudu Ali Yesuna bi madaa waru lagialema. Abiri nimimi go pora epe-rupa pamuaeme-rupare werepe page go-rupa kama pamualepape.

² Gore naame agale raayo Mudu Ali Yesuna bi-para agale mana lagialimade rabu abala pago kiralimi. ³ Gote-na konere go-rupa: Nimimi ena paake yolape kone raayo giyoma nimi ora epe-rupa piralepape. ⁴ Gore ena mi alinu kone salimidaare epe-rupa piralipa kone suma ena ora epe-rupa rumaalepape. ⁵ Yolalimi rabu nimina kone-para koe-rupa kepaame komalimi. Go palimidaare Gote-na agale napage pa piri alinumi peme.

⁶ Go kone madaare nimina ame balinu-para koeyae napuma nimu namakiralepape. Gore alinumi kone rado rado go-rupa suma koae-aunu palimiri gore Mudu Alimi go kone madaa koe kedaa katea. Abalade naame go agalere ora puri

palo lagisimade. ⁷ Gote-me nimi paake yole kone saminalo namapiraasa. Dia, nipumi naa eperupa piraminalo yaalomaa mapiraasa. ⁸ Go peapulu ali medame mogeape agale giyalia-daare nipumi pa ali meda koau nawaalea. Dia, pare nipumi Gote koau waalea. Go koau waalea-aimi Gote nipumi nipuna Holi Spirit go aaya.

⁹ Nimimi ame balinu madaa ranaame komape konere pepa-para mada nalu rapaaluua. Dia, Gote-me ame balinu-para ranaa kome raana komalepape lo abala moge ria wisade. ¹⁰ Go pisapulu nimimi nimina ame balinu Masedonia supara piri-repaa ranaame komisimi. Go pisimi repa pare ame balinuri naame nimi puri mapalaoma go-rupa palepape lo lagialema. ¹¹ Gore kone go-rupa mogealepape: Nimi pawa pirape kone waru suma maa adaalu-ae enaali-rupa napiralepape. Go page nimina kimi kogono palepape. Gore abalade naame nimi-para agale lagisimaderupa palepape. ¹² Go palimiri Gote madaa kone narulae enaalinumi nimi epe bi gialimi. Go raburi nimina ele page narudu yaalia-pulu enaali medalomana ele meape kone nasalimi.

Werepe Mudu Ali ipuma naa marekkaaoma kiritalia

¹³ Gore nana ame balinu, pagalepape. Naame abala kome enaalinu madaa paliade-ae lagulalo pima. Go puma enaali medalomame kome enaalinu wala narekalimi kone su aaeme rabu nimuna pu kolea. Go peme-le nimimi go madaa ora agale pagalepa. ¹⁴ Gore Yesu komoma wala rekesadaa nипу madaa naame kone rulaema. Go puma

Yesuna puri madaare Gote-me Keriso-na enaali abala komenu page marekaaoma Yesu raapu komea-para mea epenalea-daa naame go madaa kone rulaema.

¹⁵ Naame Gote-na agale nimi gu-rupa lagema: Wala werepere Mudu Ali wala epaliade yapi di raburi papiri enaalinu werepe epenalo abala kome enaali riri-nane abala palimi. ¹⁶ Dia, Gote-na adaa ensel-me agale puri palo yaalea raburi Gote-na biugel-me page e tea. Go raburi Mudu Ali nippu so yaa giyoma epalia. Go palia pare abala ririna enaali medaloma Yesu madaa kone rulaoma komisimi enaalinuri nimu abala ririna rekka epalimi. ¹⁷ Go pumare naa pa pitimade enaalinuri Gote-me naa go marekaalia enaali raapu pitima. Go puma nipumi naa raayo so yaa-para mole raapu maa puma Mudu Ali madaala palima. Go pumare naame Mudu Ali raapu ade abuna nippu raapu kagaa piramala palima. ¹⁸ Nipumi go-rupa palia-le nimimi naana go agale remaa pagoma ame balinuna lo robaa-para puri mapalaainalo pua laketa pape.

5

Mudu Ali epalia-le di yarare pua piramina

¹ Naa ame balinu-ya, naame Mudu Ali epape yapi di-ri go rabu epalia lo pepa madaa ake paa-daa luma lagiamona ya? ² Gore nimina Mudu Ali epape yapi di-ri ribaa paake ne ali-rupa epalia-daa abala pageme. ³ Gore enaalinumi abiri nimu ora epe-rupa pima pa leme-daare nimu ma-koyaape di-ri wagepu nimu madaa epalia. Go paliade raburi enanumi naaki nogo maitalo

pemedede-rupa epalia-pulu nimimi go radaa mada nawadialimi. ⁴ Yapare nana ame balinu, nimiri ribaale-para napimi-le go yapi di epaliade raburi paake ne ali-rupa epalia. ⁵ Dia-le nimi raayore paa-para piralepape. Naare ribaale-para koe-rupa napiramina. ⁶ Go pea-le naare mo koe enaali radonu u palu pimi-rupa napiramina. Dia, pare naana le waru rupaoma naana kone waru redepo lenaloma piramina. ⁷ Gore u paleme enaalinuri ribaa ora palemede. Go page ribaare enaalinumi ipa bia noma makeyaemedede. ⁸ Go peme pare naa paa-para pima-le naamere waru adoma surubamina. Naame kone rulae ele-para raana komape kone-para suma go konere kapaa yome warili mamina-rupa maaramina. Go pumare Gote-me naa ade abuna epe-rupa mapiraape konere naame kaapa yome warili raguna-rupa maaraoma piramina. ⁹ Gote-me naare nipuna rono page kone meamonolo-daa namapiraasa. Dia, naana Mudu Ali Yesu Keriso komisa rabu nipumi naa ade abuna piraminolo kone gisa. ¹⁰ Keriso nipu abalade naa madaa komisa. Go puma nipuna di rabu naa pa piralima page ora komalima page gore nipu raapu komea-para piralima. ¹¹ Go pea-le nimimi ame balinu raba muma epe agale lakeloma pu robaa-para puri mapalaatepape. Gore abi go peme-rupare go-rupa palepape.

Gote-na ruru enaalimi epeaanu pina

¹² Naa ame balinu, nimi naame go-rupa lagialema: Alinu medaloma nimina rikirana epe kogono peme-le go lotu surube alinuna agale

mana epe-rupa pagalepape. Go alinuri Mudu Alimi nimi ali mudu-rupa mapiraaya-pulu nimumi nimina kone ma-redepo yaainalo agale lageme. ¹³ Gore nimumi epe kogono peme-le nimimi nimu-para ora epe kone suma ranaa komape kone salepape. Nimiri nimina ame balinu raapu epe kone komea suma pawa piralepape.

¹⁴ Gore ame balinu-ya, naame nimi-para puri pale agale go-rupa lagialema: Ali medaloma kogono kiaa rakepele alinuri nimimi puri mapalaao ma epe-rupa pirina tapape. Go page ali medaloma nimuna pu robaa-para paalame kome alinuri puri mapalaalepape. Enaali medaloma puri nasalimi enaali raba mealepape. Go puma ali raayo nimimi pawa piruma raba mealepape.

¹⁵ Gore enaali medalomame nimi-para koeyae palimi-daare wala nimu-para koeyae naabutapape. Dia, pare ade abuna nimina ame balinu-para enaali raayo-para page epe kone suma epe-rupa raba mealepape.

¹⁶ Nimimi ade abuna raaname komo piralepape. ¹⁷ Nimimi ade abuna beten tapape. ¹⁸ Gore nimimi Gote-para ele raayo madaa ora pilipape. Yesu Keriso raapu pimi-pulu Gote-me nimi raaname komalia.

¹⁹ Nimimi Holi Spirit-na puri napora poalepape. ²⁰ Enaali medalomame nimi-para Gote-na agale lagialimi-daare nimimi nimu koau nawaatepape. ²¹ Gore nimimi ele raayore waru makuaao ma nimina kone-para epeaaliade ele waru saapiralepape. ²² Go pumare koe elenu raayo ora giyalepape.

²³ Gote-me naa epe kuma pi kone gu aaya. Go puma nipumi nimi raayo ora nipuna enaal-inu mapiraalalo pea. Go puma nipumi nimina kone-para wasupara-para to yogale raayo page surubuma ora nipuna enaalinu piraminalo pea. Go pea-le naana Mudu Ali Yesu Keriso epaliade yapi di raburi nimi koe-rupa mada napiralimi.
²⁴ Gote-me nimi yaaloma muma epe kone ade abuna nimi madaa wia-pulu nipumi raba mu aaya.

²⁵ Gore ame balinu, nimimi Gote-me naa raba minalo beten tapape.

²⁶ Gote-na ruru pimi ame balinu raayo abi piralepape lo laketapape.

²⁷ Mudu Ali-na bimiri nimi-para agale puri paloma lagialo: Go pepare nimimi ame balinu pimi-para raayo yarepealepape.

²⁸ Naana Mudu Ali Yesu Keriso-na epe raba meape kone abi mealimina.

Ni Pol go yaade.

**Gotena Epe Agale
The New Testament in the East Kewa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples East Kewa long Niugini**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: East Kewa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

62cac9b7-0920-58fe-ad58-f2d4b8fb56bc